

GENERELT OM TILSYNSRÅDET FOR ADVOKATVIRKSOMHET

Tilsynsrådet for advokatvirksomhet har til oppgave å føre tilsyn med advokater, advokatforetak og rettshjelpere.

Tilsynsrådet er et statlig organ tilknyttet Justis- og beredskapsdepartementet som en uavhengig virksomhet.

Tilsynsrådet har en rekke oppgaver knyttet til utstedelse av tillatelser til å drive som advokat, advokatfullmektig eller rettshjelper, samt tilsyn og kontroll med at advokat- og rettshjelpsvirksomhet drives i samsvar med regelverket. Oppgavene og vilkårene er beskrevet i domstoloven kapittel 11 og i advokatforskriften.

Tilsynsoppgavene utføres blant annet ved at Tilsynsrådet og den revisor som Tilsynsrådet har engasjert, hvert år gjennomgår regnskaper, egenerklæringer og revisorberetninger fra alle advokater og rettshjelpere som er underlagt regnskaps- og revisjonsplikt. Dersom dette dokumentbaserte tilsyn avdekker mangler eller mulige kritikkverdige forhold, kan Tilsynsrådet kreve ytterligere dokumentasjon eller foreta stedlig bokettersyn. Bokettersyn vil også kunne bli iverksatt etter mottak av meldinger fra domstol, påtalemyndighet eller andre om mulige kritikkverdige forhold.

Tilsynsrådet gjennomfører i tillegg tilsynsbesøk i utvalgte grupper av foretak ut fra på forhånd definerte temaer og hos tilfeldig utvalgte foretak. Ved slike stedlige tilsyn vil revisors gjennomgang være noe mer målrettet mot enkelte deler av virksomheten, enn ved de ordinære bokettersynene.

Dersom noen som Tilsynsrådet fører tilsyn med har opptrådt i strid med lov eller forskrift, kan Tilsynsrådet meddele vedkommende en irettesettelse eller advarsel. I alvorlige tilfeller kan Tilsynsrådet fremme forslag til Advokatbevillingsnemnden om tilbakekall av advokatbevilling eller tillatelse til å drive rettshjelp.

Tilsynsrådet kan oppnevne forvalter for en advokatvirksomhet i tilfeller der virksomheten ikke blir forvaltet eller avvirket på annen betryggende måte. Tilsynsrådet fører register over alle landets advokater, advokatfullmektiger og rettshjelpere, og utsteder erklæringer vedrørende prøven for Høyesterett. I tillegg avgir Tilsynsrådet uttalelser til lovforslag og regelendringer i den grad det er av relevans for Tilsynsrådets virksomhet.

Beslutninger om bokettersyn, tilsynsbesøk, forvalteroppnevning og sanksjoner treffes normalt av Tilsynsrådets styre. Sekretariatet er delegert kompetanse til å avgjøre saker som gjelder fristoversittelse ved innlevering av regnskap, egenerklæring og revisorberetning, manglende sikkerhetsstillelse og/eller unnlatt betaling av bidrag til Tilsynsrådet og Disiplinærnemnden.

Tilsynsrådets styre

Tilsynsrådets styre består av tre medlemmer med personlige varamedlemmer som oppnevnes annet hvert år av Justis- og beredskapsdepartementet, jf. advokatforskriften § 4-1 andre ledd. Styrets leder skal være advokat. Et medlem skal være revisor og det tredje medlem stilles det ikke spesielle krav til i lovteksten, men det er forutsatt at vedkommende "nyter allmenn tillit".

Alle styrets medlemmer ble i 2018 oppnevnt av departementet for en ny periode på to år.

TILSYNSRÅDETS SAMMENSETNING I 2019

Leder

Advokat Thomas Smedsvig

Varamedlem:

Advokat Henrik Garmann

Styremedlem

Statsautorisert revisor
Helene Sundelin Johansen

Varamedlem:

Statsautorisert revisor
Eva Hammersland

Styremedlem

Professor Berte-Elen
Reinertsen Konow

Varamedlem:

Sørenskriver
Rolf Selfors

Godtgjørelsen til Tilsynsrådets styre fastsettes av Justis- og beredskapsdepartementet.

Revisor

Tilsynsrådets valgte revisor er PricewaterhouseCoopers AS, ved statsautorisert revisor Cato Grønnern.

Sekretariatet

Tilsynsrådets daglige virksomhet ivaretas av et eget sekretariat. Advokat Hege Bjølseth er sekretariatets direktør. Sekretariatet har i 2019 bestått av 14 medarbeidere, hvorav 8 er jurister. Virksomhetens forretningslokaler er i Oslo. Et team bestående av fire faste medarbeidere fra revisjonsselskapet Ernst & Young AS bistår Tilsynsrådet med gjennomføring av stedlige tilsyn og med kontroll av advokaters og rettshjelperes regnskapsførsel og behandling av betroede midler.

Samarbeidsavtalen med Ernst & Young AS ble etter anbudskonkurranse inngått for fire år, fra og med 2018. For de tilfeller der Ernst & Young AS er inhabile eller det måtte foreligge interessekonflikt, har Tilsynsrådet for samme periode inngått samarbeidsavtale med Grant Thornton Revisjon AS.

TILSYNSRÅDETS SEKRETARIAT

Direktør
Hege Bjølseth

Assisterende direktør
Dag Eriksen

Tilsynsrådet har rutiner som skal sikre likebehandling av kjønn. Av sekretariatets 14 ansatte er 5 menn.

Tilsynsrådets rettslige status

Tilsynsrådet er et uavhengig statlig organ underlagt Justis- og beredskapsdepartementet, og forutsettes å følge regler for statlige virksomheter.

Tilsynsrådet utøver sin saksbehandling som et selvstendig organ. Forvaltningsloven og offentleglova gjelder for Tilsynsrådets virksomhet.

Domstoloven § 225 fjerde ledd angir uttømmende hvilke av Tilsynsrådets vedtak som kan påklages til Advokatbevillingsnemnden. Klage over vedtak truffet med hjemmel i annen lov enn domstoloven har særskilte klageregler, for eksempel avslag på innsynsbegjæringer, som behandles av Justis- og beredskapsdepartementet, jf. offentleglova § 32 og advokatforskriften § 4-2.

Finansiering

Tilsynsrådets virksomhet finansieres ikke over statsbudsjettet, men ved lovpålagt årlig bidrag fra landets praktiserende advokater og rettshjelpere. Tilsynsrådets økonomi er nærmere omtalt i et eget kapittel senere i årsrapporten

STYRELEDERES BERETNING

Oppfølging av advokatenes etterlevelse av hvitvaskingsregelverket og arbeid i forbindelse med departementets oppfølging av NOU: 2015:3 har vært to sentrale arbeidsområder for Tilsynsrådet i 2019. Den prinsipielle og viktige diskusjon om advokatenes taushetsplikt i ulike sammenhenger fortsetter.

Altinn

Andre året med digital innsendelse og oppfølging av egenerklæringer og regnskapsmateriale har vist at løsningen fungerer hensiktsmessig. Den er ressursbesparende for Tilsynsrådet, og slik styret oppfatter det, også for advokatene og deres revisorer.

Hvitvasking

Tilsynsrådet har i 2019 prioritert arbeidet med å etterleve Financial Action Task Force (FATF) sine anbefalinger når det gjelder risikobasert tilsyn med advokatenes etterlevelse av hvitvaskingsregelverket. FATF har i 2019 gjennomført en femårsoppfølging hvor de blant annet har vurdert Norges implementering av tilsyn som ett av fem effektmål. Tilsynsrådet har bistått Justis- og beredskapsdepartementet og Finansdepartementet med faktagrunnlag for FATFs evalueringsarbeid, og har deltatt med representanter under FATFs landbesøk i juni og på møter i Paris i oktober. FATF mener Norge har gjort fremgang på tilsynsområdet, også når det gjelder tilsynet med advokater, og publiserte i desember en rapport som innebærer at Norge ikke lenger er under forsterket oppfølging fra FATF.

Tilsynsrådet anmodet om Finansdepartementets avklaring på rekkevidden av unntaket fra advokatenes rapporteringsplikt etter hvitvaskingsloven § 26 tredje ledd. Bakgrunnen for henvendelsen var at Advokatforeningen og andre aktører hadde reist tvil om advokatenes virksomhet var omfattet av noen slik rapporteringsplikt overhodet. Finansdepartementet svarte i brev av 30.9.2019, der Tilsynsrådets fortolkning av rekkevidden av unntaket ble bekreftet. Det synes dermed avklart at rapporteringsplikten fortsatt gjelder for advokatene i deres virke.

Tilsynsrådet ferdigstilte sin «Veileder til etterlevelse av hvitvaskingsregelverket i advokat- og rettshjelpsvirksomhet» i 2019. Dette skal være et levende dokument hvor erfaringer, tilbakemeldinger og rettslige avklaringer skal søkes innarbeidet løpende.

Taushetsplikt

Problemstillingen har en side til rekkevidden av advokatenes taushetsplikt vis a vis egen klient, og til spørsmålet om hvilke opplysninger Tilsynsrådet kan videreformidle til

andre offentlige myndigheter i medhold av bestemmelser som gjør unntak fra taushetsplikten. Tilsynsrådet har deltatt i den offentlige debatt om denne problemstilling og ser behovet for ytterligere avklaring i regelverket. Forhåpentligvis vil rekkevidden av både advokatenes taushetsplikt og det nye tilsynsorganets taushetsplikt få en nærmere avklaring gjennom departementets arbeid med ny advokatlov.

Tilsynsvirksomheten

Foruten det dokumentbaserte tilsyn som undergis alle regnskaps- og rapporteringspliktige advokater, gjennomfører Tilsynsrådet bokettersyn og tilsynsbesøk som stedlige tilsyn. Bokettersyn besluttet enten når det dokumentbaserte tilsyn avdekker mangler eller når Tilsynsrådet avdekker eller mottar informasjon om mulig kritikkverdige forhold. Tilsynsbesøk besluttet etter tilfeldig utvelgelse. Hensikten er dels å foreta stikkprøvekontroller, og dels å vise tilsynets tilstedeværelse samt å gi veiledning og informasjon.

Samlet besluttet styret dette året å gjennomføre 69 stedlige tilsyn, hvilket er omtrent på nivå med året før (72). Av disse stedlige tilsynene var 25 bokettersyn. Til sammen omfatter de stedlige tilsynsbesøkene 358 advokater, hvilket utgjør omtrent 4 prosent av det totale antallet praktiserende advokater for inneværende år (tallet i fjor var 664 / 8 %). Endringen har sammenheng med at Tilsynsrådet i 2018 besluttet tilsynsbesøk i flere av de største advokatforetakene, og at tilsynsbesøkene i 2019 var knyttet til advokatforetak med færre ansatte advokater.

Risikobasert tilsyn

Styrets leder tilkjennega i styreleders beretning for 2018 at Tilsynsrådets risikoklassifiseringsverktøy for utvelgelse av tilsynsobjekter vil danne grunnlaget for Tilsynsrådets prioriteringer i perioden 2018 – 2022. Tilsynsrådet har i siste versjon av veileder til etterlevelse av hvitvaskingsregelverket i advokat- og rettshjelpvirksomhet (etter ikrafttredelse av ny hvitvaskingslov pr. 15.10.2018), henvist til FATFs nye risikobaserte veileder (2019) for aktører som driver anti-hvitvaskingsarbeid på advokat- og rettshjelperområdet. Sistnevnte oppfordrer til øket risikobasert tilsyn.

Tilsynsrådet har opprettholdt en høy tilsynsaktivitet også i 2019, og har hatt som overordnet mål at tilsynsaktiviteten skal være i forkant av potensielle skadebegivenheter. Forhåpentligvis vil dette også bidra til å forebygge og redusere særlig økonomisk kriminalitet. Tilsynsrådet har i den forbindelse økt tilsynsaktiviteten opp mot typisk risikoutsatte foretak.

Forvalteroppnevnelser mm.

I saker der Tilsynsrådet oppnevner forvalter, oppstår det regelmessig spørsmål knyttet til advokatens taushetsplikt. Tilsynsrådet har i løpet av året hatt god erfaring med å gi forvalter en mer aktiv rolle når det gjelder å skille ut opplysninger som klienten samtykker i blir overlevert til for eksempel politiet. For andre aktører vil det normalt

være vanskelig både å få tilgang til-, skille ut- og å anvende opplysninger som i utgangspunktet er underlagt taushetsplikt på advokatens hånd og dermed omfattet av bevisforbudet i straffeprosessloven. Til en viss grad innebærer det at Tilsynsrådet deler resultat av sitt arbeid som ellers ville ha belastet strafferettspleien, men dette er etter vår oppfatning samfunnsøkonomisk lønnsomt. Det vil være i klientenes åpenbare interesse å få avklart- og eventuelt straffeforfulgt advokater som for eksempel har underslått penger fra klienten. Samtidig må Tilsynsrådet ivareta og respektere advokatens taushetsplikt.

Dialogmøter

Tilsynsrådets styre og ledelse har i 2019 avholdt ett dialogmøte med departementet. Sekretariatet har i tillegg hatt møter med departementet i forbindelse med pågående arbeid med ny advokatlov, noe som er planlagt fremmet som lovforslag innen utgangen av inneværende stortingsperiode (2021).

Videre har Tilsynsrådets styre og ledelse hatt ett dialogmøte med Advokatforeningen hvor aktuelle og praktiske problemstillinger har vært debattert.

Høringsuttalelser

Tilsynsrådet har også i 2019 bidradd aktivt til det pågående arbeid med ny advokatlov både i møter med departementet og ved deltakelse i debatter og på seminarer.

I tillegg har Tilsynsrådet avgitt høringsuttalelser, senest til ny forvaltningslov og forslaget til særlige regler for skatterådgivere og dermed internadvokater. Tilsynsrådet har understreket viktigheten at disse regelverk ses i sammenheng, bl.a. med sikte på harmonisering av reglene om taushetsplikt.

Trender

Tilsynsrådet har merket en økning av eksempler på uvanlig organisering av advokatforetak. Vi har for eksempel registrert flere tilfeller der advokatselskaper eies og kontrolleres av personer uten advokatbevilling. Domstolloven § 231 annet ledd stiller i dag bare krav om at personer som utøver en vesentlig del av sin yrkesaktivitet i selskapets tjeneste, kan eie andeler eller inneha verv som styremedlem eller varamedlem til styret. Dermed er det tilstrekkelig at eiere og ledere kun er ansatt uten å være advokat. Vi har også registrert tilfeller der kriminelle aktører er på eierskaps- og kontroll siden av foretaket. Etter Tilsynsrådets syn er organiseringen i strid med intensjonen om at det er de praktiserende advokatene, fortrinnsvis de som står registrert med regnskaps- og revisjonsplikt, som til enhver tid er ansvarlige for driften av foretaket. Tilsynsrådet er bekymret for at advokatforetak med uvanlige eierkonstellasjoner, og foretak der andre enn advokater besitter alle ledelses- og kontrollfunksjoner, kan bli utnyttet til kriminelle formål.

Tilsynsrådet ser videre med bekymring på at personer som har fått tilbakekalt sin advokatbevilling i økende grad opptrer i strid med rettsrådsmonopolet, blant annet ved at de fortsetter å arbeide i advokatforetaket og utfører tilsvarende oppgaver som andre advokater utfører. Praksisen med å innstille på å nedlegge forbud mot å utøve rettshjelp har blitt gjort regelmessig i tilbakekallssakene i 2019.

Thomas Smedsvig
styrets leder

VIRKSOMHETEN I 2019

Tilsynsrådets styre har i løpet av året avholdt 9 ordinære styremøter, i tillegg er 2 saker behandlet på sirkulasjon.

Kontrollvirksomheten

Tilsynsrådets hovedoppgaver er å drive kontrollerende, forebyggende og skadebegrensende virksomhet. Dette gjøres blant annet ved å veilede og påse at advokatene etterlever de sentrale rammevilkårene som er nedfelt for deres virksomhet. Den årlige gjennomgangen av innkomne egenerklæringer med revisoruttalelse er en sentral oppgave i denne sammenheng.

Tilsynsrådet har som overordnet mål at tilsynsaktiviteten skal være risikobasert, det vil si at ressursene kanaliseres der behovet for tilsyn er størst. Det er videre et mål at tilsynet skal være innrettet på en slik måte at det har potensiale til å avdekke kritikkverdige forhold før skaden inntreffer. Det gjennomføres derfor regelmessige tilsynsbesøk i enkeltforetak eller i grupper av foretak med en forhøyet virksomhetsrisiko innenfor ulike områder Tilsynsrådet har prioritert å følge med på.

Våre bokettersynrevisorer utarbeider årlig en rapport hvor deres erfaringer ved gjennomgang og kontroll av egenerklæringene oppsummeres. Tilsynsrådet avholder bokettersyn i advokatvirksomheter der vi har mottatt opplysninger som tilsier en mer inngående kontroll.

Tilsynsrådet har i 2019 besluttet å avholde oppfølgende tilsynsbesøk i en rekke foretak som tidligere har blitt meddelt en reaksjon som følge av manglende etterlevelse av hvitvaskingsregelverket mv. Funnene fra disse tilsynsbesøkene vil inngå i den risikoklassifiseringen som Tilsynsrådet anvender i forbindelse med fremtidig utvelgelse og oppfølging av tilsynsobjekter.

Tilsynsrådet har også fortsatt med å gjennomføre såkalte tematilsyn, og det ble i 2019 besluttet å gjennomføre tilsynsbesøk i samtlige foretak som driver inkassovirksomhet i medhold av en advokatbevilling.

Tilsynsrådet har i 2019 også prioritert å synliggjøre sin virksomhet og formidle informasjon gjennom kurs, deltakelse i den offentlige debatt og veiledning til advokater og andre berørte.

Tilsynsrådet fører kontroll med at den som driver advokat- eller rettshjelpvirksomhet har stilt lovbestemt sikkerhet for sin virksomhet, og at virksomheten er organisert i samsvar med gjeldende regler.

Tilsynsrådet har landets eneste ajourførte register over praktiserende advokater og rettshjelpere. Domstoladministrasjonen og andre får regelmessig ajourførte opplysninger om praktiserende advokater, advokatfullmektiger og rettshjelpere.

Hvitvasking

Tilsynsrådet har i 2019 fortsatt arbeidet med å systematisere og effektivisere tilsynet med advokatenes etterlevelse av hvitvaskingsregelverket.

På anmodning fra Tilsynsrådet har Finansdepartementet i brev av 30.9.2019 uttalt seg om rekkevidden av unntaket av advokaters rapporteringsplikt etter hvitvaskingsloven § 26 tredje ledd. Spørsmålet var om unntakene fra rapporteringsplikten er så vidtrekkende at det i praksis ikke er noe igjen av rapporteringsplikten for advokater, noe som igjen ville være av betydning for ressursbruken på området.

Finansdepartementet presiserer i sin uttalelse at det i forbindelse med vedtakelsen av ny hvitvaskingslov i 2018 ikke var meningen å endre rettstilstanden på dette punkt sammenliknet med rettstilstanden for hvitvaskingsloven av 2003 og 2009.

Departementet påpekte i den forbindelse at forarbeidene til tidligere hvitvaskingslover fortsatt er å anse som relevante rettskilder, slik Tilsynsrådet tidligere har lagt til grunn i sin "*Veiledning til etterlevelse av hvitvaskingsregelverket i advokat- og rettshjelpvirksomhet*". Finansdepartementet uttaler bl.a. i sitt brev av 30.9.2019:

Departementet bemerker at Hvitvaskingslovutvalget ikke foreslo endringer i reglene. En gjengivelse av deler av utvalgets begrunnelse, slik departementet gjorde i Prop. 40 L (2017-2018) kan ikke dermed tas til inntekt for at det i realiteten er skjedd en lovendring. Stortinget har heller ikke vedtatt hvitvaskingsloven med realitetsendringer hva gjelder unntaket fra rapporteringsplikt for advokater for øye. Tvert imot var forutsetningen i lovgivningsprosessen at det ikke ble gjort noen endring av gjeldende rett.

(...)

Departementet viser til vurderingene i punkt 2.3 – det har ikke vært ment å gjøre endringer i rekkevidden av hvitvaskingsloven § 26 tredje ledd, sammenliknet med 2003- og 2009-lovene. Forarbeidene til disse lovene, særlig 2003-loven, er derfor fortsatt relevante for tolkningen av unntaket fra rapporteringsplikt. Forarbeidene til 2003-loven er dessuten de mest utførlige når det gjelder advokaters rapporteringsplikt, som følge av at det var på dette tidspunktet hvitvaskingslovens anvendelsesområde ble utvidet til denne gruppen.

Finansdepartementets brev er publisert på Tilsynsrådet hjemmesider. Tilsynsrådets styre har besluttet å tilpasse veilederen i tråd med de føringer Finansdepartementet har gitt i sitt brev og de erfaringer som er høstet.

FATF

Financial Action Task Force (FATF) er en mellomstatlig samarbeidsgruppe for tiltak mot hvitvasking og terrorfinansiering som ble opprettet i 1989. Norge ble medlem i 1991. Foruten å fastsette internasjonale anbefalinger, evaluerer også FATF medlemslandene mot anbefalingenes krav. Tilsyn med advokater er ett av de områdene FATF følger opp.

Norge kom under forsterket oppfølging etter FATFs landevaluering av Norge i 2014, og Tilsynsrådet har iverksatt en rekke effektiviseringstiltak på hvitvaskingsfeltet etter dette. Fokus på tiltakenes effekt ble særlig viktig i 2019 da FATF gjennomførte en femårsoppfølging der Norges implementering av fem effektmål ble vurdert, herunder tilsyn. Tilsynsrådet har hatt tett samarbeid med Justis- og beredskapsdepartementet i forbindelse med FATFs evaluering og oppfølgingen rundt denne.

I desember 2019 avga FATF en rapport fra evalueringene som innebærer at Norge ikke lenger er under forsterket oppfølging. Dette vil også få betydning for Tilsynsrådets rapportering på området i fremtiden.

FATF mener at Norge har gjort fremgang under alle effektmålene, også på de områdene som gjelder Tilsynsrådets virksomhet. Rapporten konkluderer med at det på tidspunkt for evalueringen fortsatt var noe behov for forbedringer, blant annet peker rapporten på at nye sanksjonsmuligheter ikke er implementert.

Den nye hvitvaskingsloven (2018) innfører overtredelsesgebyr som en ny type administrativ sanksjon som kan ilegges av tilsynsmyndighetene. Tilsynsrådet har i 2019 startet forberedelsene med å implementere bruken av slike overtredelsesgebyr i sin virksomhet, og tar sikte på å ha etablert denne innen utgangen av 2020.

Altinn-prosjektet

Digital innsendelse av egenerklæringer med vedlegg via Altinn-portalene hadde sitt andre prøveår i 2019. Det oppsto ingen problemer som nødvendiggjorde utsettelse av innsendingsfristen. Også i år fungerte løsningen godt, og krevde vesentlig mindre oppfølging fra Tilsynsrådets side sammenliknet med 2018. Løsningen innebærer blant annet at det ikke lenger er mulig å sende inn en ufullstendig egenerklæring og/eller årsregnskap med vedlegg, noe som virker svært ressursbesparende for Tilsynsrådet.

Erfaringer fra prøveperioden gir imidlertid grunn til å tro at advokater ansatt i ikke-advokatselskaper er dårligere orientert om sine forpliktelser knyttet til det å ha tatt advokatbevillingen i bruk, sammenliknet med andre advokater. Tilsynsrådet har for

eksempel registrert en større frekvens av forsinket bidragsbetaling fra denne gruppen advokater. Forskjellen kan forklares med at giroene i dag sendes ut elektronisk til den enkelte advokat i Altinn, i motsetning til tidligere da samtlige giroer ble sendt til det foretaket hvorfra advokaten driver sin praksis, slik at det da gjerne var de ulike selskapene som sørget for at advokaten overholdt sine personlige forpliktelser.

Skatteetaten innkreving

Tilsynsrådet har 2019 videreført sin avtale med Skatteetaten innkreving (tidligere Statens innkrevingsentral) om innkreving av utestående refusjonskrav etter tilsynsbesøk, bokettersyn og forvalterutgifter. Tilsynsrådet meldte inn 33 nye krav via Skatteetaten innkreving i 2019.

Innkjøpsstrategi og motvirkning av arbeidslivskriminalitet

Tilsynsrådet har ikke invitert til noen anbudskonkurranser i 2019. Tilsynsrådet har knyttet seg til de statlige fellesavtalene, herunder for mobiltelefon tjenester, PC-klienter, PC-skjermer og for mobiltelefoner og nettbrett.

Risiko- og sårbarhetsvurderinger rundt IKT-tjenester

Tilsynsrådet har tjenesteutsatt all drift av IKT-tjenester. Ved vårt valg av ASP-leverandør ble det gjennomført en fullstendig analyse av sikkerhet og sårbarhet der man i hovedsak konsentrerte seg om sikring av data (også med tanke på virus- og cyberangrep), samt tjenestekvalitet. I tillegg var det et vilkår at leverandøren er lokalisert i Norge, og at alle data også er lagret her.

Tilsynsrådet startet i 2019 arbeidet med å se på permanente løsninger for oppbevaring av advokaters digitale arkiver.

Personvern

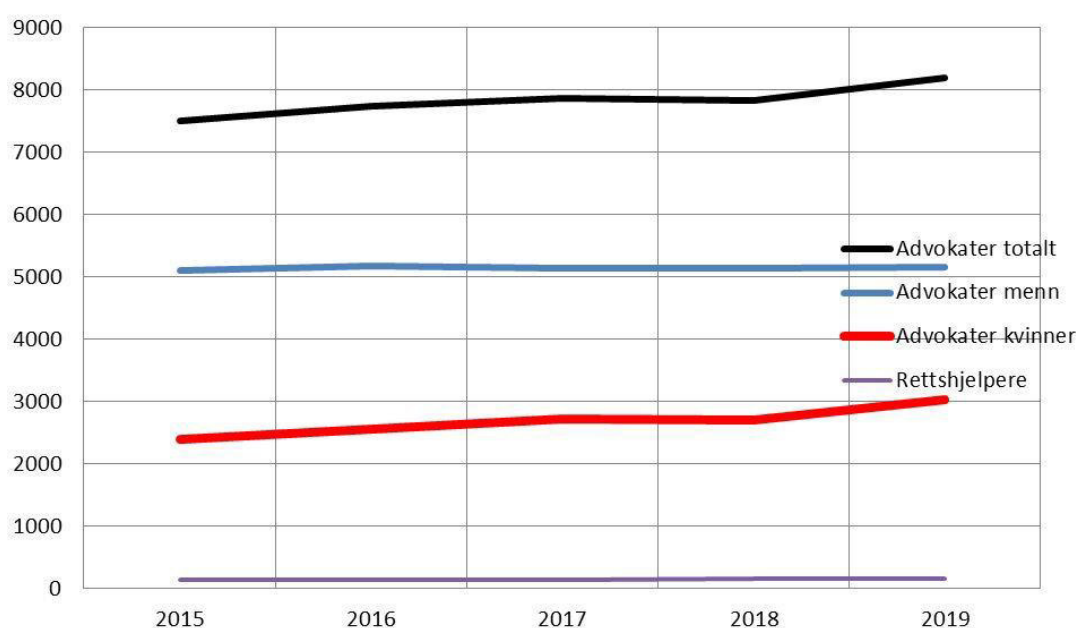
I 2019 har Tilsynsrådet etablert oppdaterte interne rutiner og retningslinjer i henhold til gjeldende personvernregelverk og har gjennomgått sin praksis med sikte på å kontrollere at alle sider ved virksomheten er i samsvar med EUs personverndirektiv slik det nå er gjennomført i norsk rett.

Tall i virksomheten fra 2019

Praktiserende advokater og rettshjelpere

Per 31. desember 2019 var 8 200 personer registrert som praktiserende advokater, 5 170 menn og 3 030 kvinner. Tilsvarende tall per 31. desember 2018 var 7 840 (5 230 menn og 2 845 kvinner). Tilsynsrådet har per 31. desember 2019 registrert til sammen 154 praktiserende rettshjelpere, inklusive advokater fra land utenfor EØS-området som har adgang til å yte rettshjelp.

Det er registrert 17 spesielle rettshjelptiltak (deriblant Juss-Buss og Gatejuristen som er etablert i alle de større byene). Videre er det registrert 12 personer med advokatbevilling fra utenlandske EU/EØS-stater, som driver virksomhet i Norge i kraft av denne.

Antall advokater og rettshjelpere 2015–2019

Bevillinger, tillatelser, autorisasjoner og erklæringer

Det ble i 2019 utstedt 507 advokatbevillinger, 306 til kvinner og 201 til menn.

Det ble utstedt 66 erklæringer til advokater som skulle avlegge prøve for Høyesterett, hvorav 23 til kvinner og 46 til menn. Det er senere notert at 25 advokater ble gitt tillatelse til å opptre for Høyesterett, av disse var 13 kvinner og 12 menn.

I 2019 ble 949 personer autorisert som advokatfullmektiger, hvorav 575 kvinner og 374 menn.

9 jurister ble registrert med rett til å yte rettshjelpvirksomhet med hjemmel i domstolloven § 218 annet ledd nr. 1. Det ble gitt 8 rettshjelpstillatelser i medhold av

domstolloven § 218 annet ledd nr. 3 (tilfredsstillende utdanning innenfor spesielle rettsområder).

9 EU/EØS-advokater ble registrert med rett til å yte rettshjelp i medhold av § 218 annet ledd nr. 4. Det ble i medhold av samme bestemmelse utferdiget 3 tillatelser til advokater med statsborgerskap i land utenfor EU/EØS.

Innsendelse av egenerklæringer med revisoruttalelse og bidragsbetaling

I 2019 ble det registrert mottatt 4790 ordinære egenerklæringer med revisoruttalelse fra advokater/ rettshjelpere.

Tilsynsrådet sendte ut til sammen 822 purringer til advokater og rettshjelpere med krav om betaling av dobbelt bidrag, som følge av oversittelse av fristen for innsendelse av egenerklæring med revisoruttalelse og/eller betaling av bidrag. Tallet i 2018 var 318.

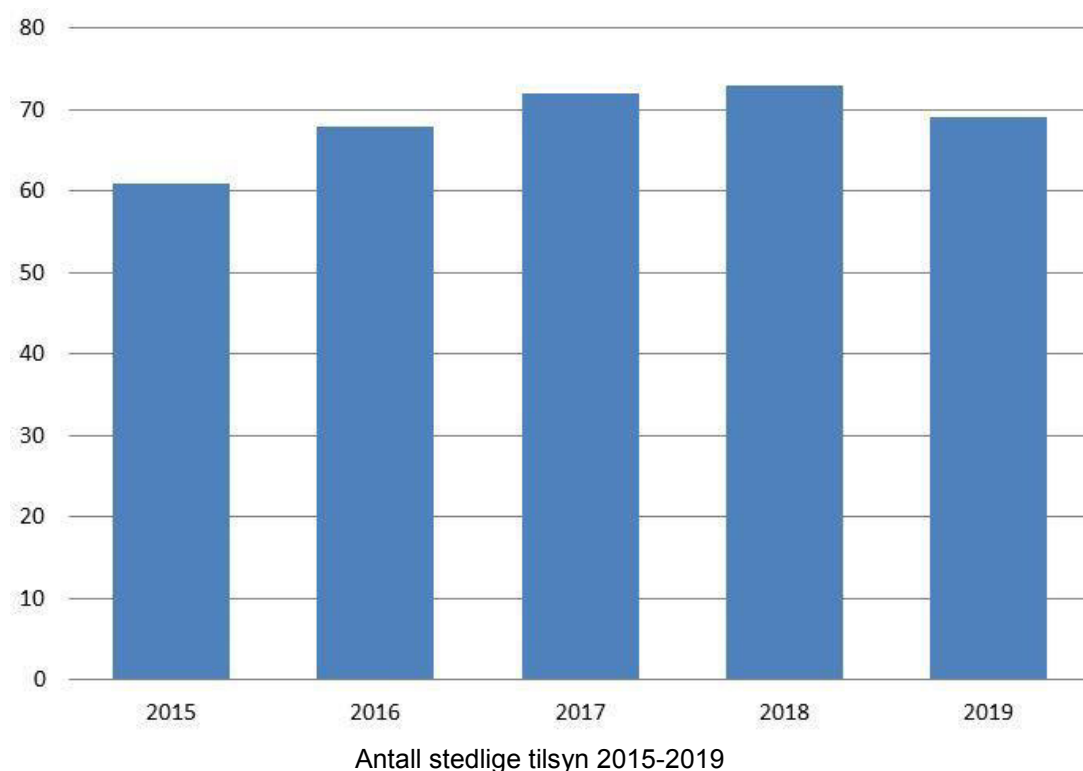
Årsaken til den store økningen av usendte purringer i 2019 sammenliknet med 2018, antas å ha sammenheng med at det i 2018 ble gitt utsatt frist for betaling av bidrag før dobbelt bidrag ble avkrevet. Fristen for betaling var 30. april også i 2018, men på grunn av overgang til ny elektronisk løsning med utsendelse av faktura via Altinn ga Tilsynsrådet utsatt frist til 11. juni før dobbelt bidrag ble avkrevet. Ingen av disse årene eller tidligere har det vært gitt utsatt frist for innsendelse av egenerklæring med vedlegg.

Stedlige tilsyn

Det ble besluttet avholdelse av 69 stedlige tilsyn i 2019, som omfattet til sammen 358 advokater. Av disse var 25 bokettersyn.

Styret besluttet blant annet å avholde oppfølgende stedlige tilsyn i foretak som tidligere har blitt meddelt en reaksjon som følge av manglende etterlevelse av hvitvaskingsregelverket mv. Det ble ved utvelgelsen særlig lagt vekt på at det av preventive hensyn er et behov for særskilt oppfølging av foretak som driver med virksomhet som antas å ha en høyere risiko for å bli misbrukt i hvitvaskingsøyemed. Dette gjelder for eksempel foretak som bistår med eiendomsmegling, kjøp og salg av virksomheter eller som har en høy grad av transaksjoner til/fra klientkonto.

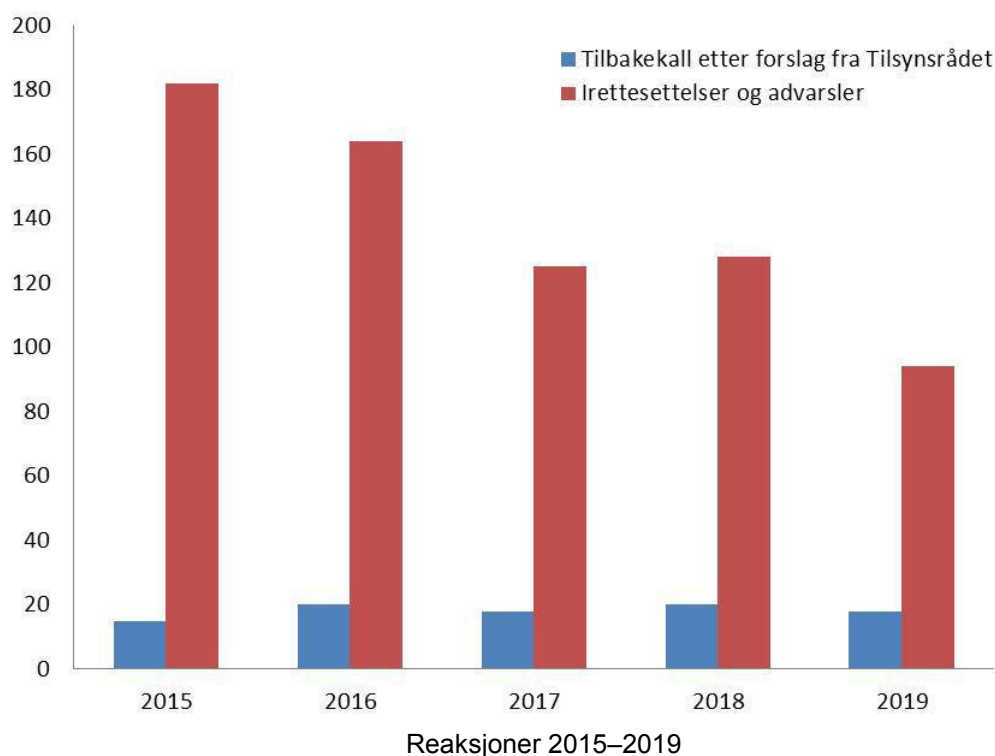
Tilsynsrådet besluttet også å gjennomføre tematisyn i advokatforetak der advokatene driver inkassovirksomhet i medhold av sin advokatbevilling. Basert på en risikovurdering ble 10 foretak plukket ut for stedlig tilsyn.

Meddelte reaksjoner

Tilsynsrådet har i 2019 meddelt 88 advarsler (69 advarsler i 2018) og 6 irettesettelser (30 irettesettelser i 2018) til advokater og rettsjelpere, jf. domstoloven § 225. Av disse reaksjonene er 78 advarsler (50 advarsler i 2018) som følge av oversittelser av frister knyttet til betaling av bidrag til Tilsynsrådet og Disiplinærnemnden og/eller levering av egenerklæring med vedlegg (jf. domstoloven § 230 første ledd nr. 2 og 3, jf. domstoloven § 225 tredje ledd). Manglende innsendelse av egenerklæring med vedlegg vil ofte være en sterk indikator på manglende ajourhold og kontroll med virksomheten. De øvrige 10 advarslene gjelder andre og mer alvorlige regelbrudd.

På grunn av overgangen til utsendelse av faktura for bidragsbetaling og innsendelse av egenerklæring med vedlegg via Altinn, ble det i 2018 ikke meddelt irettesettelser ved fristoversittelse. Irettesettelser for fristoversittelse ble heller ikke meddelt i 2019. At det har vært en økning i antall advarsler fra 2018 til 2019, har sammenheng med at det i 2018 ble lempet på praksis ved fristoversittelsene fordi dette var første året med ny Altinn-løsning.

Søknader om advokatbevilling og autorisasjon som advokatfullmektig behandles normalt av Tilsynsrådets sekretariat. Til sammen 16 søknader om advokatbevilling ble forelagt og vurdert av Tilsynsrådets styre i 2019. 13 av disse var søknader om ny advokatbevilling etter tidligere tilbakekall, hvorav 9 ble avslått, 3 ble innvilget og en søknad stilt i bero i påvente av nye opplysninger. 8 av vedtakene ble påklaget og oversendt til Advokatbevillingsnemnden for vurdering. Advokatbevillingsnemnden har opprettholdt Tilsynsrådets vedtak i 6 av disse sakene, og omgjort 1 vedtak. Ved utsendelse av årsrapporten er 1 av sakene ikke avgjort av Advokatbevillingsnemnden.

Styret ble forelagt og behandlet i 2019 1 søknad om autorisasjon av advokatfullmektig, som ble avslått. Vedtaket ble påklaget, og dette ble opprettholdt av Advokatbevillingsnemnden.

Tilsynsrådet har i løpet av 2019 besluttet å politianmelde 1 advokat. (I 2018 ble 2 advokater politianmeldt).

Innberetninger fra Tilsynsrådet til Advokatbevillingsnemnden

Styret har i 2019 innberettet 2 advokater til Advokatbevillingsnemnden med forslag om suspensjon av advokatbevilling på grunn av straffbare forhold. I begge sakene har Advokatbevillingsnemnden fattet vedtak om suspensjon.

Tilsynsrådet har i 2019 innberettet 18 advokater til Advokatbevillingsnemnden med forslag om tilbakekall av advokatbevilling på grunn av ett eller flere av følgende forhold:

- Ikke skikket til å drive advokatvirksomhet, og manglende tillit som er nødvendig i advokatyret, jf. domstoloven § 230 første ledd nr. 1.
- Mislighold av plikten til å stille sikkerhet og betale bidrag, jf. domstoloven § 230 første ledd nr. 2.
- Brudd på advokatforskriftens bestemmelser om advokaters regnskapsføring og behandling av betroede midler, herunder manglende innsendelse av egenerklæring med revisoruttalelse, jf. domstoloven § 230 første ledd nr. 3.
- Ikke gitt tilfredsstillende forklaring til Tilsynsrådet, Advokatbevillingsnemnden eller Disiplinærnemnden om forhold som vedrører advokatvirksomheten når vedkommende blir bedt om å gi slik forklaring, jf. domstoloven § 230 første ledd nr. 4.

I 10 av sakene var tilbakekallsforslaget begrunnet i domstoloven § 230 første ledd nr. 1, hvorav 1 i kombinasjon med ett eller flere av de øvrige tilbakekallshjemlene. I de øvrige sakene var forslaget om tilbakekall hjemlet i domstoloven § 230 første ledd nr. 2, nr. 3, eller nr. 4, eller i en kombinasjon av disse bestemmelsene.

Advokatbevillingsnemnden har i 2019 tilbakekalt 18 advokatbevillinger. Samtlige av disse tilbakekallsvedtakene kom som følge av innberetninger fra Tilsynsrådet i 2018/2019. I tillegg fremmet Tilsynsrådet ett forslag om tilbakekall for Advokatbevillingsnemnden, som ikke ble tatt til følge. Vedkommende ble i stedet meddelt en advarsel av nemnden. Til sammenlikning var antallet tilbakekall i 2018 16, hvorav 15 ble vedtatt etter forslag fra Tilsynsrådet.

Tilsynsrådet har innstilt på at det blir nedlagt forbud mot å drive rettshjelpvirksomhet i 10 saker, jf. domstoloven § 219 tredje ledd, jf. domstoloven § 225 tredje ledd. Advokatbevillingsnemnden har nedlagt forbud i alle disse sakene. 9 av sakene gjaldt advokater som hadde fått sin advokatbevilling tilbakekalt, 1 sak gjaldt en rettshjelper.

I 3 saker besluttet Tilsynsrådet å innrapportere advokatforetakets revisor til Finanstilsynet, jf. advokatforskriften § 4-8 annet ledd.

Forvalter

Tilsynsrådet har i 2019 besluttet å oppnevne forvalter i 9 tilfeller, mot 8 tilfeller i 2018.

Domstolsbehandling

Det har blitt reist ett søksmål mot Tilsynsrådet i 2019. Saksøkers advokatbevilling var suspendert som følge av konkurs, jf. domstolloven § 230 andre ledd, og søksmålet gjaldt Tilsynsrådets beslutning om å foreslå for Advokatbevillingsnemnden at advokatens søknad om dispensasjon fra suspensjonen ikke skulle innvilges. Saksøker begjærte også midlertidig forføyning. Søksmålet ble avvist av tingretten idet saksøker ikke hadde overholdt fristen for å betale rettsgebyr.

I 2019 har det også kommet rettskraftig avgjørelse i et søksmål mot Tilsynsrådets oppnevnte forvalter for en tidligere advokat. Sikkerhetsstiller hadde gått til søksmål mot den tidligere advokatens regnskapsfører. I den forbindelse hadde sikkerhetsstiller begjært fremlagt advokatens klientregnskap med bilag fra forvalter, som hadde dette i sin besittelse. Forvalter motsatte seg utlevering på flere grunnlag.

Tingretten påla forvalter å fremlegge dokumentene i sladdet versjon, med taushetsbelagt informasjon unntatt. Forvalters anke over denne avgjørelsen ble forkastet av lagmannsretten, men Høyesterett opphevet avgjørelsene i desember 2018. Ved Gulating lagmannsretts kjennelse av 3. juli 2019 ble sikkerhetsstillers begjæring om fremleggelse ikke tatt til følge. Denne avgjørelsen er nå rettskraftig.

De aller fleste søksmål mot tilsynsvirksomheten retter seg mot Advokatbevillingsnemnden som treffer endelig beslutning i bevillingssaker og klagesaker. Det vises derfor til Advokatbevillingsnemndens årsberetning for ytterligere informasjon.

TILSYNSRÅDETS ØKONOMI

Tilsynsrådets virksomhet finansieres av årlige bidrag som landets praktiserende advokater og rettshjelpere plikter å betale. Bidraget fastsettes av Justis- og beredskapsdepartementet i samråd med Tilsynsrådets styre, jf. advokatforskriften § 4-3 første ledd. Bidraget til Tilsynsrådet for 2019 var fastsatt til kr 3 000 og var økt med kr 200 i forhold til 2018.

Tilsynsrådet mottok kr 28 663 150 i bidrag fra advokater og rettshjelpere i 2019. 769 advokater og rettshjelpere har betalt dobbelt bidrag som følge av fristoversittelser ved bidragsbetaling og/eller innsendelse av egenerklæring med revisoruttalelse. 424 advokater og rettshjelpere har betalt halvt bidrag på grunn av kortere praksisperiode enn seks måneder. Tilsynsrådets styre avgjør plasseringen av Tilsynsrådets midler. Midlene har i 2019 vært plassert i bank.

Samlet godtgjørelse til styrets medlemmer var kr 422 080.

Tilsynsrådet er i henhold til regnskapsloven ikke regnskapspliktig, men har likevel valgt å følge regnskapslovens bestemmelser.

Tilsynsrådets resultat for 2019 viser et overskudd på kr 5 705 099. Egenkapitalen utgjør ved årsskiftet kr 18 531 815. Ved vurdering av likviditeten må det tas hensyn til periodiseringen som følge av at driftskapitalen innbetales i april/mai.

Sykefraværet i virksomheten i 2019 utgjorde 6,7 %, som innebærer en nedgang fra 2018 da sykefraværet utgjorde 7,3 %.

VURDERING AV FREMTIDSUTSIKTER OG MÅL

Tilsynsrådets arbeidsmengde er til en viss grad forutsigbar, og øker i takt med nye pålagte oppgaver samt stigende antall advokater og rettshjelpere.

Tilsynsrådet kan per i dag ikke se at det foreligger forhold som skulle påvirke Tilsynsrådets evne til å løse sitt samfunnsoppdrag kommende år.

Styret setter selv mål for sin virksomhet. Styret har for 2020 besluttet følgende særskilte mål:

- ✓ Sørge for at Tilsynsrådets arbeid holder en høy faglig standard
- ✓ Arbeide videre for å effektivisere saksbehandling og rutiner
- ✓ Opprettholde høy tilsynsaktivitet
- ✓ Videreutvikle den risikobaserte tilsynsaktiviteten, herunder rette oppmerksomhet mot advokatenes bruk av offentlig finansierte rettshjelpsordninger
- ✓ Innføre overtredelsesgebyr etter hvitvaskingsloven § 46
- ✓ Videreutvikle innsendelsesløsningen i Altinn, og vurdere nye bruksområder
- ✓ Fortsette arbeidet med Tilsynsrådets nettsider, og gjøre disse mer brukervennlige
- ✓ Bidra aktivt i arbeidet med ny advokatlov

Oslo, 9. mars 2020

I styret for Tilsynsrådet for advokatvirksomhet

Helene Sundelin Johansen

Thomas Smedsvig
leder

Berte-Elen Reinertsen Konow

Hege Bjølseth
direktør

TILSYNSRÅDET FOR ADVOKATVIRKSOMHET

RESULTATREGNSKAP		2019	2018
	Note		
Bidrag fra advokater/rettshjelpere		28 663 150	25 013 988
Refusjonskrav vedr. bokettersyn	2	531 533	2 050 203
Refusjonskrav vedr. forvalterordning	2	831 914	2 620 340
Sum driftsinntekt		30 026 597	29 684 531
Lønnskostnad	3,5	-13 651 973	-13 321 665
Avskrivning på varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	1	-1 016 706	-964 297
Annen driftskostnad	2,5	-9 751 073	-14 884 033
Sum driftskostnad		-24 419 752	-29 169 995
Driftsresultat		5 606 845	514 536
Finansinntekter og finanskostnader			
Annen renteinntekt		98 254	31 378
Annen finansinntekt			10 148
Annen rentekostnad			
Resultat av finansposter		98 254	41 526
Årsresultat		5 705 099	556 062
Overføres til annen egenkapital		-5 705 099	-556 062

TILSYNSRÅDET FOR ADVOKATVIRKSOMHET

BALANSE

Note

EIENDELER

Anleggsmidler

Immaterielle eiendeler		2019	2018
Aktiverte EDB-kostnader	1	2 776 527	3 028 162
Varige driftsmidler			
EDB-utstyr	1	14 058	26 108
Inventar og kontormaskiner	1	24 682	130 915
Sum anleggsmidler		2 815 267	3 185 185

Omløpsmidler

Fordringer

Andre kortsiktige fordringer	6	1 809 163	2 283 069
Sum fordringer		1 809 163	2 283 069

Kontanter og bank

	4	18 349 968	11 297 537
--	---	------------	------------

Sum omløpsmidler

		20 159 131	13 580 606
--	--	------------	------------

SUM EIENDELER

		22 974 398	16 765 791
--	--	------------	------------

EGENKAPITAL OG GJELD

Egenkapital

Opptjent egenkapital

Annen egenkapital	7	18 531 815	12 826 716
Sum opptjent egenkapital		18 531 815	12 826 716

Gjeld

Kortsiktig gjeld

Leverandører		1 078 907	522 613
Skyldig offentlige avgifter		1 299 028	1 242 823
Annen kortsiktig gjeld		2 064 648	2 173 639
Sum kortsiktig gjeld		4 442 584	3 939 075

SUM EGENKAPITAL OG GJELD

		22 974 398	16 765 790
--	--	------------	------------

Oslo, 9. mars 2020

Helene Sundelin Johansen
Styremedlem

Thomas Smedsvig
Leder

Berte-Elen Reinertsen Konow
Styremedlem

Hege Bjølseth
Direktør

TILSYNSRÅDET FOR ADVOKATVIRKSOMHET

Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven og god regnskapsskikk for små foretak.

Inntektsføring

Inntektsføring skjer innenfor den regnskapsperioden som inntekten er opptjent.

Klassifisering og vurdering av balanseposter

Eiendeler bestemt til varig eie eller bruk er klassifisert som anleggsmidler. Fordringer klassifiseres som omløpsmidler hvis de skal tilbakebetales i løpet av ett år etter utbetalingstidspunktet.

For gjeld er analoge kriterier lagt til grunn.

Omløpsmidler vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på etableringstidspunktet.

Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost. Varige anleggsmidler som forringes i verdi avskrives lineært over forventet økonomisk levetid. Anleggsmidlene nedskrives til virkelig verdi ved verdifall som ikke forventes å være forbigående.

Immaterielle eiendeler

Utgifter til utvikling balanseføres i den grad det kan identifiseres en fremtidig økonomisk fordel knyttet til utvikling av en identifiserbar immateriell eiendel og utgiftene kan måles pålitelig.

I motsatt fall kostnadsføres slike utgifter løpende. Balanseført utvikling avskrives lineært over økonomisk levetid.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler balanseføres og avskrives lineært over driftsmidlenes forventede levetid dersom de har antatt levetid over 3 år og har en kostpris som overstiger kr 15.000. Vedlikehold av driftsmidler kostnadsføres løpende under driftskostnader.

Fordringer

Andre kortsiktige fordringer er oppført i balansen til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap.

Avsetning til tap gjøres på grunnlag av individuelle vurderinger av de enkelte fordringene.

Ingen av fordringene forfaller om mer enn ett år.

Pensjoner

Forpliktelser eller pensjonsmidler knyttet til kollektiv forsikret pensjonsordning balanseføres ikke.

Note 1 Anleggsmidler

	Kontormøbler/ Inventar	Aktiverte EDB-kostnader	EDB-utstyr	Kontor- maskiner	Sum
Anskaffelseskostn. 01.01	1 319 167	11 139 082	833 935	433 954	13 726 138
Tilgang i perioden	0	646 788	0		646 788
Anskaffelseskostn. 31.12	1 319 167	11 785 869	833 935	433 954	14 372 925
Akk. avskrivninger	-1 294 485	-9 009 343	-819 877	-433 954	-11 557 658
Bokført pr. 31.12.	<u>24 682</u>	<u>2 776 527</u>	<u>14 058</u>	<u>0</u>	<u>2 815 267</u>
Årets avskrivninger	106 234	898 422	12 050	0	1 016 706
Avskrivningsprosent	33	20	33	33	

Note 2 Andre driftskostnader**Forenklede og vanlig bokettersynskostnader**

	2019	2018
Brutto kostnader	1 715 783	2 876 538
Innkrevde refusjoner	-531 533	-2 050 203
Nettokostnad	<u>1 184 249</u>	<u>826 335</u>

Forvalterkostnader

	2019	2018
Brutto kostn. forvalterordning	2 632 754	2 931 458
Innkrevde refusjoner	-831 914	-2 620 340
Nettokostnad forvalterordning	<u>1 800 840</u>	<u>311 118</u>

Godtgjørelse til revisor

	2019	2018
Revisjonshonorar	<u>106 640</u>	<u>77 500</u>

Note 3 Lønnskostnader

Antall ansatte i 2019: 14 stk som tilsvarer 13,83 årsverk

Ytelsesbasert pensjonsordning omfatter alle ansatte og tilfredsstiller lovens krav til tjenstepensjonsordning

	2019	2018
Lønn	9 842 757	9 713 682
Trygderefusjon	-131 717	-230 461
Arbeidsgiveravgift	1 642 827	1 604 559
Pensjonskostnader	1 364 709	1 304 576
Styrehonorar TR	422 080	418 978
Styrehonorar ABN inkl. arb.avgift	223 505	208 774
Andre ytelser	287 811	301 557
	<u>13 651 973</u>	<u>13 321 665</u>

Ytelser til direktør

	2019	2018
Lønn	1 306 338	1 271 640
Pensjonskostnader	167 515	160 394
Annen godtgjørelse	14 948	14 542
	<u>1 488 801</u>	<u>1 446 576</u>

Det er ikke gitt lån/sikkerhetsstillelse til direktør, styrets leder eller andre nærstående parter.

Note 4 Kontanter og bank

	2019	2018
Kontanter	3 097	2 858
Bankinnskudd	17 676 299	10 651 345
Skattetrekkskonto	670 572	643 334
	<u>18 349 968</u>	<u>11 297 537</u>

Note 5 Advokatbevillingsnemnden

	2019	2018
Styrehonorar og arb.avgift	223 505	208 774
Andre kostnader	52 378	105 279
Totalt	<u>275 883</u>	<u>314 053</u>

Note 6 Fordringer

Andre kortsiktige fordringer	1 090 520	1 611 960
Avsetning tap på fordringer	-255 000	-911 485
Andre fordringer	191 437	1 540 240
Forskuddsbetalt kostnad	782 206	42 355
Sum fordringer	<u>1 809 163</u>	<u>2 283 069</u>

Note 7 Egenkapital

	2019	2018
Egenkapital pr. 01.01	12 826 716	12 270 654
Årets overskudd/underskudd	5 705 099	556 062
Egenkapital pr. 31.12	<u>18 531 815</u>	<u>12 826 716</u>

Til generalforsamlingen i Tilsynsrådet for advokatvirksomhet

Uavhengig revisors beretning

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert Tilsynsrådet for advokatvirksomhets årsregnskap som består av balanse per 31. desember 2019, resultatregnskap for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening er det medfølgende årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2019, og av dets resultater for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet. Vi er uavhengige av selskapet slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Ledelsen er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon omfatter informasjon i årsrapporten bortsett fra årsregnskapet og den tilhørende revisjonsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon.

Dersom vi konkluderer med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Styrets og direktørs ansvar for årsregnskapet

Styret og direktør (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik internkontroll som den finner nødvendig

for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avvirket.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

For videre beskrivelse av revisors oppgaver og plikter vises det til:
<https://revisorforeningen.no/revisjonsberetninger>

Uttalelse om andre lovmessige krav

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Oslo, 9. mars 2020
PricewaterhouseCoopers AS

Cato Grønnern
Statsautorisert revisor
(elektronisk signert)

Revisjonsberetning

Signers:

<i>Name</i>	<i>Method</i>	<i>Date</i>
Grønnern, Cato Magnar	BANKID	2020-03-25 23:29

This document package contains:

- Closing page (this page)
- The original document(s)
- The electronic signatures. These are not visible in the document, but are electronically integrated.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

